

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

המדריך לסיכום שנת המס 2011

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

קוראת/ת יקר/ה!

סיכום שנת הכספים / שנת המס כרוך, כדבר שבשגרה, בביצוע פעולות שונות. פעולות אלו כוללות, בין השאר, עריכת אומדן של סכומי המס הסופיים האמורים להשתלם בשל ההכנסות בשנת המס שחלפה, וכן הכנת מערכת החשבונות והנתונים הנדרשים לצורך ביקורת הדוחות הכספיים ולשם הכנת הדוח על ההכנסה לרשויות המס. אנו שמחים להציג בפניך, במדריך זה, את הנתונים הנדרשים לצורך חישוב חבות המס בשנת המס 2011, וכן כלי עזר נוספים, כלהלן:

פרק א' - נתוני עזר לחישוב המס המגיע מאת נישום יחיד בשנת המס 2011;

פרק ב' - נתונים בדבר תיאום סכומי הוצאות מסוימות בשנת המס 2011;

פרק ג' - קיזוז הפסדים בחישוב ההכנסה החייבת במס;

פרק ד' - סוגיות מיסוי מיוחדות;

פרק ה' - מי חייב בהגשת דוח?

פרק ו' - מדריך להערכות למפקד מלאי ליום 31 בדצמבר, 2011.

בשולי הדברים נעיר כי בעקבות חקיקת חוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב - 2011, בשנת המס הקרובה - 2012 - מתווה הפחתת שיעורי המס ליחיד ולחברות נעצר. המס על הכנסתו של תאגיד יעלה לשיעור של 25% (24% בשנת 2011). מאידך, הוראת השעה מכוחה גדל נטל דמי הביטוח הלאומי המשולמים על הכנסתו של היחיד לא תחול בשנת המס הקרובה ותקרת דמי הביטוח הלאומי תפחת לסכום של 5 פעמים השכר הממוצע במשק: כ-40,790 ₪ לחודש (נוזאת במקום 9 פעמים השכר הממוצע כפי שהיה בשנת 2011: 73,422 ₪ לחודש).

כתמיד, אתם מוזמנים לפנות לאנשי מחלקת המסים במשרדנו בכל שאלה או ברור, באמצעות רי"ח דורון כהן, מנהל מחלקת המסים במשרד, בדואל doron@raveh-ravid.co.il או באמצעות הטלפון.

קריאה מהנה!

בברכה ובכבוד רב,

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

פרק א' :

נתוני עזר לחישוב המס בשנת המס 2011

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון שיעורי המס על ההכנסה

כאמור, בעקבות חקיקת חוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב - 2011, מתווה הפחתת שיעורי המס ליחיד נעצר. בשנת המס 2011 נעים שיעורי המס, לגבי הכנסות מיגיעה אישית, בין 10% ל-45%. בשנת המס הקרובה 2012 הופחת שיעור המס במדרגה השלישית ומנגד הועלה שיעור המס על יחידים במדרגת המס הגבוהה והדבר משתקף בטבלה שבהמשך.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

בטבלה מפורטים שיעורי המס במדרגות ההכנסה השונות לשנת המס 2011, וכן בשנת המס הקרובה 2012.

שיעור המס ההתחלתי, החל על הכנסות שאינן מיגיעה אישית, הינו 30%. לעניין זה נקבע כי:

- ⊕ הכנסה מדמי שכירות, בידי אדם או בידי מי שהיה בן זוגו בעת פטירתו, מהשכרת נכס ששימש בידי להפקת הכנסה מיגיעה אישית מעסק או ממשלח יד, במשך 10 שנים לפחות לפני תחילת ההשכרה, תחשב כהכנסה מיגיעה אישית;
- ⊕ שיעורי המס ההתחלתיים (עד מדרגת המס השלישית) יחולו גם על הכנסה חייבת שאינה מיגיעה אישית (כגון: דמי שכירות, רווחי הון ושבח, ריבית וכד'), בידי מי שמלאו לו 60 שנים בשנת המס.

בסיס המס – הכללתן של הכנסות שמקורן מחוץ לישראל

בגדר הכנסותיך החייבות במס בישראל כלולות הכנסות שצמחו, הופקו או נתקבלו על ידיך גם מחוצה לה. מאידך - בחישוב המס הנך זכאית לקיזוז מסים על ההכנסה ששולמו על ידיך גם מחוץ לישראל, בכפוף לתנאים ומגבלות הנקובים בפקודה. הכנסות אלה כוללות הן הכנסות שהופקו על ידיך במישרין מעבודה, עסק או משלח יד, והן הכנסות המיוחסות אליך בעקיפין, דוגמת הכנסתה הפסיבית של חברה נשלטת זרה (חני"ז), או הכנסה מיגיעה אישית שהפיקה חברת משלח יד זרה (חמ"ז) הנמצאת בשליטתך. כמו כן חייבות במס בישראל הכנסות מריבית, דיבידנד, רווחים בשוק ההון וכיו"ב שנתקבלו על-ידיך בחו"ל.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

מדרגות ההכנסה ושיעורי מס ההכנסה החל על הכנסה מיגיעה אישית לשנת 2011 (הסכומים שנתיים):

מס	הכנסה מצטברת	מס בכל שלב	שיעור מס	הכנסה
מצטבר ₪ (**)	₪	₪ (*)	2011	₪
6,084	60,840	6,084	10%	עד 60,840
12,115	103,920	6,031	14%	43,080 הבאים
27,047	168,840	14,932	23%	64,920 הבאים
52,859	254,880	25,812	30%	86,040 הבאים
128,059	482,760	75,200	33%	227,880 הבאים
			45%	מכל שקל נוסף

*הכנסה שאינה מיגיעה אישית – חישובה יחול החל משיעור מס של 30% וימשיך לעלות באותן מדרגות (** לפני נקודות זיכוי וזיכויים אישיים)

מדרגות ההכנסה ושיעורי מס ההכנסה החל על הכנסה מיגיעה אישית לשנת 2012 (הסכומים שנתיים): (השינויים מופיעים בסגול)

מס	הכנסה מצטברת	מס בכל שלב	שיעור מס	הכנסה
מצטבר ₪ (**)	₪	₪ (*)	2012	₪
6,084	60,840	6,084	10%	עד 60,840
12,115	103,920	6,031	14%	43,080 הבאים
25,748	168,840	13,633	21%	64,920 הבאים
51,560	254,880	25,812	30%	86,040 הבאים
128,978	489,480	77,418	33%	234,600 הבאים
			48%	מכל שקל נוסף

*הכנסה שאינה מיגיעה אישית – חישובה יחול החל משיעור מס של 30% וימשיך לעלות באותן מדרגות (** לפני נקודות זיכוי וזיכויים אישיים)

חישוב המס מבוצע, ככלל, עפ"י השיטה הבאה:

שלב א' - חישוב ההכנסה החייבת, לאחר ניכוי הוצאות והפחתת סכמי הניכויים האישיים (בשל הפקדות בקופת גמל, תשלומי דמי ביטוח לאומי וכד').

שלב ב' - חישוב סכום המס, בהתאם למדרגות המס ושיעורי המס המוצגים לעיל.

שלב ג'- הפחתת הזיכויים האישיים (נקודות זיכוי, קופת גמל וכו').

נקודת זיכוי (סעיף 33 א' לפקודה) - שנת: שווי נקודת זיכוי אחת 2,508 ₪ (209 ₪ לחודש).

בעקבות אשור המלצות ועדת טרכטנברג, החל מ-01.01.2012 תינתנה נקודות זיכוי לאבות, בעד ילדים עד גיל שלוש;

נקודת זיכוי אחת בשנת הלידה ובשנה שבה מלאו לילד שלוש שנים ושתי נקודות בשנתיים שבין לבין.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

שיעור מס חברות

כאמור, בעקבות חקיקת חוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2011, מתווה הפחתת שיעורי המס לחברה נעצר. מס חברות החל משנת המס הקרובה 2012 יעלה באחוז אחד. כלומר, מס החברות יהיה בשיעור של 25% במקום שיעור של 24%. בשנת המס 2011.

מס הכנסה שלילי

כחלק מהתכנית לצמצום הפערים החברתיים והכלכליים במדינה, הוחלט, בשנת 2007, על מהלך של הנהגת מס הכנסה שלילי. מהלך זה אמור להוות תמריץ להשתתפותם של עובדים בשוק העבודה, ולהגדיל את הכנסתם הפנויה של העובדים ברמות השכר הנמוכות מאחר ועובדים אלה נמצאים ברובם מתחת לסף המס, הם לא נהנים מהפחתת שיעורי המס הישיר שהובילה הממשלה. יישום המהלך, אשר במסגרתו תשלם הממשלה מס לעובדים במקום לגבות אותו מהם, אמור לאפשר גם לאוכלוסיות החלשות יחסית ליהנות מפירות הצמיחה ומהחוסן הכלכלי. במסגרת חקיקת חוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) התשע"ב-2011, הוחלט לתת מענק מוגדל פי 1.5 לאם עובדת או לאב חד הורי.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רוה-רבד ושות', רואי חשבון

רוה רבד ושות'
רואי חשבון

ניכוי תשלומים ששולמו בשל "הוצאות סוציאליות"

דמי ביטוח לאומי-

המועד האחרון לתשלום דמי ביטוח לאומי על ידי "עצמאים", הוא עד 15 לינואר 2012. למרות זאת, רצוי ומומלץ להקדים ולשלם את הסכומים, אשר חובה לשלמם, עוד במהלכה של שנת 2011 עצמה, ולקבל אישור על כך. ללא האישור, לא יוכרו התשלומים בידי פקיד השומה. ישנם שלושה כללים להתרת ניכויים של תשלומי ביטוח לאומי מן ההכנסה, בעת חישוב ההכנסה החייבת במס, הינם כלהלן:-

1. יחיד ששילם דמי ביטוח לאומי למוסד לביטוח לאומי, בשל הכנסה שאינה הכנסת עבודה – יותרו לו בניכוי 52% מהסכום ששולם;
 2. הוצאות בגין דמי ביטוח בריאות לא יותרו בניכוי;
 3. הפרשי הצמדה וקנסות, המשתלמים על פיגור בתשלומים, אינם מותרים בניכוי אף הם.
- כזכור, תקרת השכר החייב בדמי ביטוח (לאומי ובריאות) הוכפלה והועמדה על פי 9 מהשכר הממוצע במשק (כ-73,442 ש"ח) וזאת כהוראת השעה לתקופה שמיזם ה-1 באוגוסט, 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2011. התוצאה הישירה של הוראות אלה היא ששכר הנטו של בעלי שכר ברוטו הגבוה מ-40,790 ש"ח הוטן בשיעור של 12% מכל 1 ש"ח הנוסף על 40,790 ש"ח ובסך של 3,917 ש"ח נטו לחדש (מכפלת 12% בהפרש שבין התקרות). עקב הגדלת הניכוי לביטוח לאומי: הואיל ומאידך הקצבאות המשולמות ע"י המוסד לביטוח לאומי נותרו ללא שינוי, דמי הביטוח משקפים מס על ההכנסה לכל דבר ועניין. בעקבות אשר המלצות ועדת טרכטנברג התקרה לתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות תחזור לעמוד, בשנת 2012, על חמש פעמים שכר הממוצע במשק (40,790 ש"ח).

תשלומי מעביד לביטוח פנסיוני מקיף לעובדי

החל משנת 2008 חלה חובה על כל מעביד לדאוג לכל עובד, שאין לו "הסדר פנסיוני מטיב", להפקיד בעבורו לביטוח פנסיוני מקיף באמצעות הפקדת עובד ומעביד. הפקדות עובר ומעביד-כל אחד-עמדו על 0.833% בשנת 2008, ומגיעים, בהדרגה, ל-5% עד שנת 2013. ההפקדה אמורה להתבצע על בסיס השכר המשולם לעובד, או על בסיס השכר הממוצע במשק, כנמוך.

להלן טבלה המסכמת את התפתחות שיעורי הפרשות כאמור משנת 2008 ואילך:

שנת מס	הפרשות המעביד	הפרשות העובד	הפרשות לפיצויים	המעביד	סה"כ
1.1.2008	0.833%	0.833%	0.834%		2.5%
1.1.2009	1.66%	1.66%	1.68%		5%
1.1.2010	2.5%	2.5%	2.5%		7.5%
1.1.2011	3.33%	3.33%	3.34%		10%
1.1.2012	4.16%	4.16%	4.18%		12.5%
1.1.2013	5%	5%	5%		15%

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

קופות גמל :

הפקדות כספיים בקופות גמל לכשעצמן מקנות הטבות שונות לכל סוגי העמיתים המפקידים, הטבות אלה ניתנות בדרך של התרת הוצאות בגין ההפקדות שנעשו וכן באמצעות מתן זיכוי מסך המס שהעמית חייב בו. סעיפים 47 ו-45 לפקודת מס הכנסה קובעים את מנגנוני התרת הניכויים או הזיכויים בגין הפקדות בקופ"ג, כמו כן נקבעו הוראות רבות לעניין סוגי עמיתים (עמית מוטב ועמית יחיד), וכן סוגי ההכנסה המזכים בהטבות. עקב ריבוי וגיוון הוראות הפקודה בעניין ומפאת קוצר היריעה, בחרנו לרכז עבורכם בטבלה שלהלן את ההטבות הניתנות לסוגי העמיתים השונים.

הטבות בשל הפקדות לקופת גמל לקצבה:

שכיר	משכורת מבוטחת	
	<p>זיכוי עפ"י סעיף 45 בסכום של 201 ₪ לחודש (574 * 35%)</p> <p>לפי סעיף 45 - זיכוי בסכום של 287 ₪ (820 * 35%)</p> <p>לפי סעיף 47 - ניכוי של 11% משכר בסך 16,400 ₪ לחודש.</p>	<p>הפקדה מקסימאלית - 574 ₪ לחודש (הכנסה מזכה * 7%).</p>
משכורת לא מבוטחת	עמית מוטב	<p>הפקדה מקסימאלית 2,624 ₪ לחודש (פעמיים הכנסה מזכה * 16%)</p>
	עמית יחיד	<p>הפקדה מקסימאלית 984 ₪ (הכנסה מזכה * 12%)</p>
עצמאי	עמית מוטב	
	<p>זיכוי עפ"י סעיף 45 בסכום של 287 ₪ (820 * 35%)</p> <p>לפי סעיף 47 - ניכוי בשיעור 11% משכר בסך 16,400 ₪ לחודש.</p>	<p>הפקדה מקסימאלית - 2,624 ₪ לחודש (פעמיים הכנסה מזכה * 16%)</p>
	<p>ניכוי בשיעור 7% מההכנסה המזכה שאיננה הכנסת עבודה, (במקרה זה הכנסה מזכה יהיו 139,200 ₪).</p>	

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

⊕ עמית מוטב – יחיד שהופקד בעדו סכום של 1,329 ₪ לחודש (16% * שכר ממוצע במשק) בקופת קצבה. כמו כן עמית מוטב זכאי להטבה בשני רבדים ולכן כאשר קיימת הכנסה נוספת שבגינה נעשו הפקדות לקופה לקצבה יהיה זכאי העמית המוטב לניכוי נוסף בשיעור שבין 7% ל-11% בהתאם לגובה ההפקדה.

⊕ הכנסה מזכה –

- (1) לגבי יחיד שהייתה לו רק הכנסת עבודה – עד לסכום של 98,400 ₪ לשנה;
- (2) לגבי יחיד שלא הייתה לו הכנסת עבודה – עד לסכום של 139,200 ₪ לשנה;
- (3) לגבי יחיד שהיו לו הכנסת עבודה והכנסה שאינה הכנסת עבודה, בשל הכנסת העבודה – עד לסכום של 98,400 ₪, ובשל הכנסה שאינה הכנסת עבודה – עד לסכום של 139,200 ₪ בניכוי הכנסת העבודה שלו, או בניכוי 98,400 ₪ כנמוך מביניהם, ובלבד שתובא בחשבון תחילה הכנסת העבודה שלו.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

ביטוח מפני אובדן כושר עבודה

עצמאי / בעל עסק המבטח עצמו בפני אובדן כושר עבודה יכול לנכות את דמי הביטוח ששילם וזאת בגבולות של עד 3.5% מההכנסה החייבת, אך סך הניכויים לא יעלה על השכר הממוצע במשק כאשר הוא מחולק ב-3 (32,800-חודשי).

שכיר המשלם פרמיה לביטוח מפני אובדן כושר עבודה, כאשר מעבידו אינו רוכש אותה בעבורו, ההוצאה תותר בניכוי בידי, בכפוף לכללים שלהלן:

- א. הוצאה תותר בניכוי בשיעור של עד 3.5% ממשכורתו של השכיר שאינה מבוטחת (כאמור לעיל), במגבלת תקרת משכורת לצורך הפקדה בגובה ארבע פעמים השכר הממוצע במשק (בשנת 2011 כולה - 393,600 ₪);
- ב. תכנית הביטוח לא תוכר כקופת גמל, ולא תותר הטבת מס נוספת בגין הפרמיה, בין באמצעות זיכוי לפי סעיף 45 לפקודה, בין בדרך של ניכוי לפי סעיף 47 לפקודה;
- ג. ניכוי ההוצאה יותר רק באמצעות הגשת דוח לפקיד השומה על הכנסות המבוטח;
- ד. הכנסות, המתקבלות על פי הפוליסה או הנספח לביטוח מפני אובדן כושר עבודה, תהיינה חייבות במס (לפי סעיף 3(א) לפקודה), ובדרך כלל הן תחשבנה להכנסה מיגיעה אישית;
- ה. עובד שהופקדו בעבורו סכומים לקופת גמל בשיעור העולה על 4%, יופחת שיעור הניכוי בשל דמי ביטוח אובדן כושר עבודה באחוז אחד משיעור ההפקדה כנגד כל אחוז עודף של הפקדה לקופת גמל כאמור. כך, היה והופקדו 6% בקופת גמל, שיעור ההפקדה המותר בניכוי בשל פרמיה לביטוח אובדן כושר עבודה יופחת ב-2% ויעמוד על 1.5% בלבד;
- ו. משכורת, לעניין זה, אינה כוללת סכומי שווי שימוש. ברכב.

הפרשות לקרן השתלמות

סכומים המופרשים לקרן השתלמות ינוכו בידי המפקיד כהוצאה, וזאת מבלי שההפרשה תחשב כהכנסה בידי המוטב בעת הפקדתה. כל זאת בכפוף להתקיימות התנאים ובגבולות הסכומים הנקובים, כמפורט בסעיפים שלהלן:

א. שכיר שאינו בעל שליטה

המשכורת השנתית המרבית, שההפרשה בגינה פטורה ממס, הנה 188,544 ₪ לשנת 2011. שיעור הפרשת המעביד הינו עד 7.5% מהמשכורת החודשית (15,712₪) ו-2.5% תשלום מקביל של העובד (עובדי הוראה: 8.4% ו-2.8%, בהתאמה). הפרשה בשיעור העולה על 7.5% תחשב כהכנסת עבודה של העובד בעת ההפרשה. עמדת נציבות מס הכנסה הנה שתקרת המשכורת הקובעת הנה בגין הכנסתו הכוללת של העובד ממשכורת, ולא בגין כל עבודה בנפרד, אם הוא עובד במספר מקומות עבודה.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ב. השתלמות-שכיר בעל שליטה

שיעור ההפרשה המרבי, ממשכורתו של שכיר בעל שליטה, עומד על 4.5% ממשכורת שנתית שאינה עולה על 188,544 ₪ לשנת 2011. ניכוי ההוצאה מותנה בתשלום מקביל של בעל השליטה בשיעור של 1.5%. על מנת ליהנות מההטבה המכסימלית יש צורך, בשנת המס 2011, בהפרשה בשיעור של 6% (4.5% חלק המעביד ו- 1.5% חלק העובד) ממשכורת שנתית כאמור לעיל (הפרשה מרבית, עובד + מעביד, של 11,313 ₪ וניכוי מרבי למעביד של 8,484 ₪).

הפרשת המעביד אל מעבר לשיעור של 4.5%, ועד לשיעור של 7.5% מהמשכורת השנתית שאינה עולה על 188,544 ₪ (לשנת 2011), לא תותר, אמנם, כהוצאה בידי המעביד אך מאידך לא תחשב כהכנסה בידי בעל השליטה (מותנה בתשלום מקביל של בעל השליטה בשיעור של 2.5%). הפרשה בשיעור העולה על 7.5% תחשב כהכנסת עבודה של בעל השליטה בעת ההפרשה, כאמור בסעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה.

ג. השתלמות לעצמאי

מותר לעצמאי לנכות 4.5% מהכנסתו לתשלום לקרן השתלמות - מעבר ל-2.5% מהכנסתו עד 249,000 ₪ בשנת המס 2011. כדי לזכות במרב ההטבות, יש להפקיד 7% מן ההכנסה מעסק עד 249,000 ₪ - 17,430 ₪; ומהם יהיה ניכוי (עד 4.5% מ-249,000 ₪) - 11,205 ₪.

ד. תקרה להפרשות לעצמאי שהוא גם שכיר

עצמאי שיש לו, בנוסף להכנסתו מעסק, הכנסת עבודה - תקרת ההכנסה מעסק או משלח יד, המזכה בניכוי, תקטן בסכום השווה לחלק של הכנסת העבודה שלו, שבגינה הופקדו כספים ע"י המעביד לקרן השתלמות.

דהיינו, סך ההכנסה לצורכי הניכוי, יהיה הנמוך מבין אלה:

1. הכנסת הנישום מעסק או משלח-יד;
2. 249,000 ₪, בניכוי המשכורת שבעבורה שילם המעביד לקרן השתלמות.

ה. צבירת ותק

סכומים שימשכו מהקרן, לרבות ריבית והפרשי הצמדה יהיו פטורים ממס בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

1. חלפו 6 שנים ממועד התשלום הראשון;
2. חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון והמפקיד הגיע לגיל 65 (גבר) או 60 (אישה);
3. חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון והכסף נמשך למטרת השתלמות, ובלבד שההשתלמות נועדה לשמירת רמתו המקצועית של המפקיד בתחום עיסוקו או משלח ידו וסכום המשיכה אינו עולה על סכום ההוצאה בפועל;
4. המפקיד נפטר.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

נ. חבות רווחי קרן ההשתלמות במס:

ריבית ורווחים שיתקבלו מפדיון של קרן השתלמות חייבים במס בשיעור 15% (ריבית ורווחים שייצמחו החל ב-1 בינואר, 2006 יהיו חייבים במס בשיעור של 20%/25%). אולם, הכנסות אלה תהיינה פטורות ממס במקרים הבאים:

✦ הכנסות הנובעות מתשואה שמקורה בהפקדות בקרן השתלמות עד המועד הקובע (31 בדצמבר 2002);

✦ הכנסות הנובעות מתשואה שמקורה בהפקדות שבוצעו החל מיום 1 בינואר 2003 – עד גובה תקרת ההפקדות מהשכר, שנקבעו על פי ההסכמים הקיבוציים, כקבוע בסעיף 3(ג) לפקודת מס הכנסה (כיום בגין שכר חודשי של 15,712 ₪) לגבי קרן השתלמות של שכיר, ועד לסכום השווה ל- 7% מההכנסה הקובעת, כהגדרתה בסעיף 17(א5) לפקודת מס הכנסה (249,000 ₪ בשנת 2011) לגבי קרן השתלמות של עצמאי.

זיכויים ו"נקודות זיכוי" בחישוב המס

נקודות זיכוי בעד נטול יכולת או זיכוי מס בשל הוצאות החזקת קרוב במוסד

ייתן זיכוי מס בשיעור של 35% בשל הוצאות להחזקתם במוסד של בן/בת זוג, הורה או ילד משותקים לחלוטין, עיוורים, בלתי שפויים בדעתם וכיו"ב. הזיכוי ממס כאמור - ייתן בשל סכומים ששולמו, העולים על 12.5% מההכנסה החייבת (סעיף 44 לפקודה).

רשויות המס עשויות לדרוש, כתנאי לקבלת הטבת המס, הוכחה לכך שהתשלום בוצע בפועל ע"י אותו אדם המבקש את ההטבה.

מי שיש לו או לבן זוגו בשנת המס, ילד המוגדר נטול יכולת (משותק, מרותק למיטה וכד'), מוענקות לו 2 נקודות זיכוי (סעיף 45 לפקודה). נקודות הזיכוי יוענקו רק לאדם אחד בלבד. נקודות זיכוי כאמור, הניתנות מכוח סעיף 45 לפקודה, יינתנו רק ליחיד אשר לא קיבל זיכוי ממס עבור אותו בן משפחה על פי סעיף 44 לפקודה. בחוזר אותו הוציאה רשות המסים לפקידי השומה נקבע כי הורים לילדים שאובחנו כלקויי קשב וריכוז או היפראקטיביות, שהינה לקות חמורה, זכאים לקבל את שתי נקודות הזיכוי בשל נטולי יכולת על פי החוזר

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

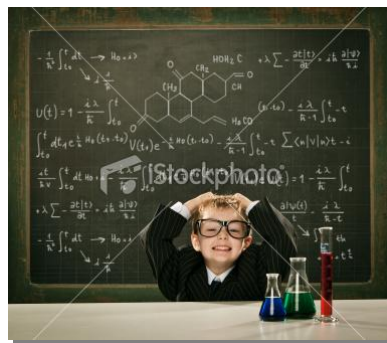
ילדים בעלי לקות למידה חמורה הם :

1. ילדים שלומדים במסגרת לחינוך מיוחד או שהופנו למסגרת לחינוך מיוחד על ידי ועדת השמה של משרד החינוך מזכים את הוריהם בנקודות זיכוי מכוח סעיף 45 לפקודה;
2. גם ילדים הזכאים לקצבת נכות מטעם המוסד לביטוי לאומי בשל לקות למידה חמורה במיוחד מזכים את הוריהם בנקודות זיכוי מכוח סעיף 45 לפקודה;
3. בכיתה ט' אין מסגרת לחינוך מיוחד. תלמידי תיכון שמשרד החינוך קבע לגביהם שהם זכאים לייסלול 07, דינם כדין תלמידים הלומדים במסגרת לחינוך מיוחד או שהופנו אליו. הורי ילדים אלה יהיו זכאים לנקודות זיכוי מכוח סעיף 45 רק אם ימצאו אישור על הפניית ילדיהם למסלול זה.

זיכויים בעד נטולי יכולת ובעד הוצאות החזקת קרוב במוסד, מכוח סעיפים 44 ו- 45 לפקודה, יינתנו ליחיד תושב ישראל בתנאי שההכנסה החייבת (לרבות הכנסה פטורה), של נטול היכולת ושל בן זוגו, לא עלתה, בשנת המס 2011 על 255,000 ש"ח, או על 159,000 ש"ח במקרה של אדם נטול יכולת שאין לו בן זוג.

נקודות זיכוי ללימודים אקדמיים וללימודי מקצוע

במסגרת חוק זכויות הסטודנט התשס"ז 2007, נקבע, בין השאר, כי יינתנו נקודות זיכוי ליחיד תושב ישראל, הזכאי לתואר אקדמי, אשר סיים את לימודיו (או לימודי מקצוע) בשנת 2005 ואילך. נקודות הזיכוי תתקבלנה (החל מהשנה שלאחר סיום הלימודים).

סיום לימודים בשנת 2007		סיום לימודים בשנים 2005 או 2006		
למשך תקופה בשנים	נקודות זיכוי	למשך תקופה בשנים	נקודות זיכוי	
3	1	ל/ר	ל/ר	תואר ראשון
2	0.5	ל/ר	ל/ר	תואר שני
3	1	5	0.5	תואר שלישי ברפואה או ברפואת שיניים
2	0.5			
3	0.5	ל/ר	ל/ר	לימודי מקצוע

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

פטורים המתייחסים לקצבאות - סכומים שנתיים

- א. "קצבה מזכה" מרבית שנתיית (סעיף 9 א' לפקודה): 95,880 ₪;
- ב. פטור מרבי שנתי (35%): 33,558 ₪;
- ג. פטור מרבי מקצבה שלא לפי חוק או הסכם קיבוצי, (סעיף 9א (ב) לפקודה) לחודש לכל שנת עבודה - 112 ₪;
- ד. פטור ל- 35% מסכומי קצבאות המתקבלות מחו"ל (בכפוף לתנאים מסוימים, סעיף 9ב' לפקודה) - ללא הגבלה בסכום;
- ה. החל מתאריך ה- 28.01.08 פטור ממס על סכום המתקבל עקב היוון קצבה פטורה, ובלבד שסכום זה לא יעלה על הסכום שהיה מתקבל מהיוון 35% מהקצבה המזכה (סעיף 9א(הא)) לפקודה.

מיסוי רווחים הנובעים משוק ההון

הדוח המוגש לשנת המס 2011 כולל פרטים בדבר הכנסות החייבות במס שמקורן בריבית, דיבידנד או רווחי הון שנבעו מהחזקתם של ניירות ערך, בארץ ומחוצה לה. היקפן של הוראות החוק הדנות בדרכי חישוב רווחי הון ושיעורי המס החלים עליהם רחב מכדי לשוב ולסקרן במסגרתו של המדריך.

במסגרת המדריך בחרנו להציג את הנקודות העיקריות הבאות:

- א. יש לשקוד על אסוף מלוא הנתונים הנדרשים, לצורך עריכת הדוח השנתי וחישובי המס הרלוונטיים. בנסיבות מסוימות, לא יהיה די באישורים השנתיים אותם עתידים הבנקים והמוסדות הפיננסיים להנפיק, כדי לבחון חלופות שונות של מיסוי (דוגמת: כדאיות ניכיון של הוצאות מימון, או קיזוז הפסדים);
- ב. הפקודה סוללת שורת הוראות המקנות פטורים ממס על הכנסות אלה, בידי אוכלוסיית זכאים. בין הפטורים - עולים חדשים, תושבים חוזרים, גמלאים ובעלי הכנסות נמוכות מוצע לבחון, בעת עריכת הדוח השנתי, את הזכאות לפטורים או הקלות מס, ולפעול בהתאם;
- ג. במהלך שנת 2011, יש להגיש דוח, על רווחי ההון שנבעו לך במכירת ניירות ערך סחירים, אשר במכירתן לא נוכה מהן מס במקור כדין (דוגמת רווחי הון בחו"ל), פעמיים בשנה (דוח למחצית הראשונה של השנה יוגש, בדרך כלל, עד ליום 31 ביולי. דוח למחצית השנייה – עד ליום 31 בינואר של שנת המס העוקבת).

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

מיסוי רווחי הגרלות ופרסים

הכנסה מהשתתפות בהימורים, הגרלות או פרסים, בידי תושב ישראל שהופקה או נצמחה בישראל או בחו"ל, וכן רווח כאמור של תושב חוץ שמקורו בישראל, שנצמחו בשנת המס, חייבים במס בשיעור של 25%, ללא זכאות לפטור, ניכוי, זיכוי, הנחה או קיזוז כלשהו, למעט הוצאות הכרוכות בהכנת הדוח השנתי.

למרות האמור לעיל, יחול פטור על סכום שפחת מ-58,440 ש"ה שהתקבל עבור זכייה אחת אם הסכום עלה על 58,440 ש"ה ופחות מ-116,880 ש"ה, יחול הפטור על 58,440 ש"ה בניכוי ההפרש שבין הסכום שהתקבל לבין 58,440 ש"ה. כאשר קיים קשר בין תחום הזכייה לעסקיו של הנישום, יראו את הפרס כחלק מהכנסת עבודתו והנישום יחויב במס על הכנסתו זו בהתאם למדרגות המס הרגילות.

דיווח על רווחי הון

אנו מזכירים כי מכוח הוראות פקודת מס הכנסה קיימת חובת דיווח כללית, בנפרד מחובת הדיווח במסגרת הדוח השנתי על ההכנסות, על כל רווח הון. חובת הדיווח קיימת בין אם נבע רווח הון ובין אם נבע הפסד, וזאת בתוך 30 יום מביצוע העסקה. סכומים שנוכו במקור מקוזזים ממקדמת המס אותה יש לשלם בעת הגשת הדוח על רווח ההון, זולת אם הינך "בעל מניות מהותי", שאז חלות מגבלות שונות על קיזוז המס שנוכה ממך במקור. במסגרת הדוח השנתי יהיה עליך לציין את פרטי העסקאות המדווחות, המס הנובע מהם ודרכי תשלומן.

פטור מוגבל ממס על השכרת דירות למגורים

יחיד המשכיר דירת מגורים, אחת או יותר, זכאי לפטור חלקי ממס על הכנסתו זו, כמפורט להלן.

הפטור חל על הכנסה מהשכרת דירה למגורים ליחיד, או לשוכר שהוא חבר בני אדם שקבע לעניין זה מנהל רשות המיסים נמוסד שעיקר פעילותו היא קליטת עליה, בריאות או סעד ופעילותו אינה למטרת רווח. תקרת הסכום הפטור בשנת 2011 היא 4,790 ש"ה לחודש. יחיד שהייתה לו הכנסה בשנת המס מהשכרת דירה למגורים העולה על התקרה, יהא רשאי לבחור באחד משלושת המסלולים הבאים:

א. מסלול הפטור הרגיל: פטור ממס על הכנסה מדמי שכירות עד לגובה התקרה (4,790 ש"ה לחודש) בניכוי ההפרש שבין ההכנסה בפועל משכירות לתקרת הפטור (שיטת התקרה המתואמת). משמעות הדבר היא הפחתה מזדווגת של הסכום הפטור ככל שהכנסה הכוללת ממקור זה גבוהה יותר. הפטור בטל כליל אם ההכנסה מדמי שכירות הינה כפל התקרה כאמור (9,580 ש"ה לחודש, בשנת המס 2011);

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

ב. **סיווג כהכנסה רגילה:** חיוב במס בהתאם לשיעור המס השולי של הנישום. בחלופה זו רשאי היחיד לנכות פחת, הפחתות, וכן לנצל זיכויים, ניכויים או פטורים להם הוא זכאי;

ג. **מסלול עשרת האחוזים:** חיוב ההכנסה במס בשיעור של 10% (הוראת סעיף 122 לפקודה) ללא הגבלת תקרה וללא פטור. בחירה בחלופה זו שוללת את האפשרות לנכות פחת, הפחתות וכן אינה מתירה לנצל זיכויים, ניכויים או פטורים.

בנוסף, יש לשלם מקדמה בתוך 30 יום מתום שנת המס שבה הייתה ליחיד הכנסה מדמי שכירות, למעט אם מקדמה זו נכללה במקדמות המס השוטפות (תיקון 159 לפקודה מיום 15.10.07).
היה וברצונך לבחור במסלול זה עליך להקפיד ולשלם את מקדמת המס האמורה לא יאוחר מסוף חודש ינואר, 2012.

הכנסה מדמי שכירות מחוץ לישראל

יחיד שנצמחו לו הכנסות מדמי שכירות מהשכרת מקרקעין מחוץ לישראל רשאי לשלם על הכנסות כאמור מס בשיעור של 15% במקום המס השולי החל עליו, אם ההכנסה מהשכרה כאמור אינה עולה לכדי הכנסה מעסק. יחיד אשר בחר לשלם מס כאמור, אינו זכאי לנכות הוצאות שהוצאו בייצור הכנסה מהשכרת הנכס, וכן לא יקבל זיכוי בגין המס הזר ששולם בחו"ל, ככל ששולם. עם זאת יותרו בניכוי הוצאות פחת. יחיד שבחר לשלם מס עפ"י שיעור המס השולי החל על הכנסתו במקום בשיעור מס קבוע (15%), יוכל לנכות את מלוא ההוצאות ולקבל זיכוי ממיסי החוץ, בכפוף להוראות הדין הרלוונטי.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

פרק ב' :

**תיאום סכומים לצרכי מס בשל הוצאות מסוימות
שהוצאו בשנת המס 2011**

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

הוראות החוק מגבילות את ניכיון של הוצאות מסוימות בעת חישוב ההכנסה החייבת. ההגבלה קבועה, בדרך כלל, באמצעות סכומי "תקרה" שיתרו בניכוי. בפרק זה של המדריך מפורטים הנתונים הנדרשים לצורך עריכת חישוב תיאום סכומי ניכוי "הוצאות מסוימות" בשנת המס 2011 כולה:

חובות אבודים

חובות אבודים בעסק או במשלוח יד אשר הוכח כי הפכו לחובות אבודים בשנת המס, מותרים בניכוי להוצאה בשנת המס על פי סעיף 47(א) לפקודה, אם הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה כי נעשו מרב המאמצים לגביית החובות לכן יש לפעול לגביית החובות עד תום שנת המס, לרבות ביצוע פעולות בעזרת עורכי דין והגשת תביעות במידת הצורך. כאשר נעשו כל המאמצים לגבות את החוב או אף חלק ממנו, ניתן ליהנות מיתרת החוב שלא נגבתה כהוצאה לצרכי מס בשנת 2011.

פקיד השומה יתיר חובות אבודים בניכוי, בנסיבות הבאות:

החוב ינוכה מן ההכנסה הרגילה מעסקו של נישום כאשר מקורו עסקי, דהיינו - הוא נוצר במהלך העסקים הרגיל, ולא בסכום הלוואה שניתנה. במקרה האחרון יסווג ההפסד כהפסד הון ויחולו לגביו כללי הקיזוז המפורטים בהמשכה של חוברת זו.

✚ החוב אינו ניתן לגבייה: החייב פשט את הרגל, או שהינו חברה שתם פירוקה.

קיימת חשיבות לעיתוי בו הפך החוב לאבוד. חוב לא יוכר בשנת המס כאבוד מקום שמועד פירעונו, בתום שנת המס, טרם הגיע, וזאת אף אם התברר, לאחר תאריך המאזן, שהפך לאבוד. כך יקרה גם כאשר מועד הפירעון אכן הגיע במועד הקודם לתאריך המאזן, והחוב נמצא בפיגור, אולם החייב המשיך בפעולות ורק לאחר תום שנת המס פשט את רגלו: החוב יותר בניכוי רק בשנת המס בה החייב הפך לחדל פירעון בפועל. תשומת הלב מופנית לכך שאין בויתורה של חברה אם על גבייתו של חוב של חברה בת כלפיה כדי ליצור "חוב אבוד": החברה האם חייבת לנסות ולגבות את החוב. ככל שפרטי האירוע בגינו נוצר החוב האבוד יהפכו ברורים יותר, כך יקל ניכיה של ההוצאה.

בתקנות מס ערך מוסף נקבעו כללים מפורשים שבהתקיימם ניתן לקבל בחזרה מע"מ עסקאות ששולם בשל חוב לקוח שהפך לאבוד. ככלל, יש לתת למנהל הודעה בכתב על הפיכתו של החוב לאבוד, וזאת בתוך תחומי זמן של 6 עד 36 חודשים ממועד הוצאת החשבונית לאותו לקוח. בהודעה למנהל יכללו הפרטים הבאים:

1. פרטי העוסק;
2. פרטי העסקה והנסיבות בשלהן הפך החוב לאבוד;
3. ציון הדו"ח התקופתי שבו דווחה העסקה;
4. פרטי הקונה

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

התחייבויות תלויות

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

הוצאות עסקיות שמקורן ברישומן בספרים של הפרשות חשבונאיות (התחייבות תלויה), המתייחסות לשנת המס, ניתנות בניכוי כהוצאה לצרכי מס בכפוף להתקיימותם של התנאים העיקריים הבאים:

- ✦ סכום ההתחייבות אכן ניתן לאומדן, וגובהו ידוע;
- ✦ רישומה של ההפרשה, כלפי צד ג', נדרש לפי כללי חשבונאות מקובלים.

אין מניעה לנכות את ההפרשה כהוצאה לצרכי מס, אף אם הנישום החייב מתנגד לתביעה, ובלבד שסביר להניח שההפרשה תהפוך, בעתיד, לחוב מוחלט. יש לזכור כי פקיד השומה ידון בשומה בחלוף זמן, ויהיה בכוחו לבדוק את נחיצות ההפרשה, לאור ההתפתחות שחלה בנושא בדיעבד בעניין. לעובדות חדשות יש עדיפות על השערות בשעת ההכרה רישום ההפרשה. כמובן שהפיכת התביעה התלויה לודאית, באמצעות גיבושה של פשרה מוקדמת עם התובעים לתשלום מלא או חלקי של סכום התביעה, תבטיח את ההכרה בהפרשה לצרכי מס.

הפרשה לתיקונים במסגרת אחריות למוצר תותר בניכוי בהתאם למבחנים שפורטו לעיל. בית המשפט העליון קבע כי הנטל על המבקש לנכות הפרשה ועליו להוכיח לא רק את נכונות החישובים אלא גם את אמינותם של הנתונים. על רואה החשבון להיכנס לפרטי הנתונים ומקורם.

דמי ניהול המשלמים לצדדים קשורים

דמי ניהול כאלה "חשודים", מעצם טיבם, כאילו הם נגועים בטעמים זרים וזאת בשל היותם משלמים לצדדים קשורים במשלם, במיוחד מקום שמדובר בצד השולט בענייניו של המשלם. התקשרות עם אותו צד קשור בהסכם ברור תסייע רבות לצמצום המחלוקות עם פקיד השומה בסוגיית ניכויין של הוצאות שמקורן בדמי ניהול, ולמניעת טענה לקיומה של עסקה מלאכותית בין הצדדים. להלן עקרונות שגובשו בפסיקה לעניין ניכוי דמי ניהול כהוצאה:

סוגיה זו הגיעה, פעמים רבות, לפתחם של בתי המשפט. אלה קבעו כי על הנישום מוטל נטל הוכחת אמיתות דמי הניהול ונטל זה דורש הוכחה ברמת שכנוע גבוהה מן הרגיל. בית המשפט לא היסס לקבוע את סכום ההוצאה הנראה לו סביר, לכאורה, בהתחשב בנסיבות המקרה גם כאשר הכיר בעצם מתן השירות ע"י הצד המקבל, אך מתוך הערכה כי התגמול שנקבע מופרז.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

דין דומה חל על תשלומים אחרים בין חברות קשורות, כגון השתתפות בהוצאות ותשלום עבור שירותים אחרים.

כמפורט בהמשכה של חוברת זו, רשימת תכנוני המס החייבים בדיווח פותחת בקביעתם של "...תשלומים של לפחות 2,000,000 ₪ לשנה, בשל דמי ניהול/יעוץ בין צדדים קשורים, כשבעקבות העברתם פחת סכום המס שהיה צריך להשתלם אילולא הועברו, שכן מקבל ההכנסה שילם מס מופחת בגינה" כתכנון מס החייב בדיווח.

כיבוד ואירוח

1. כיבוד במקום העסק

הוצאות לכיבוד קל (שתייה קרה או חמה, עוגיות וכיוצא באלה) במקום העיסוק (מקום בו מנהל הנישום, דרך קבע את עיסוקו) של הנישום, יותרו בניכוי, בשיעור של 80%.

עמדת מס הכנסה גורסת כי בגדר "כיבוד" לא תיכללנה ארוחות הניתנות לאורח נאף לא ארוחות עסקיות. אלו תיחשבנה כהוצאות בשל אירוח (ראה סעיף 2 להלן).

מקובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה עולה כי בהוצאות הכיבוד הכלליות של נישום מסוים, ניתן לכלול גם את הוצאות הכיבוד לעובדים, כלומר: להתיר כהוצאה 80% מהן.

2. אירוח במסעדות: לא ניתן לניכוי - פרט לאירוח אורחים מחו"ל (ראה סעיף 3 להלן).

3. אירוח אורחים מחו"ל

הוצאות בשל ארוחות מותרות בניכוי, ללא תקרה (הן במסעדות והן במקום העסק), אם הן בסכום סביר, ונוהל לגביהן רישום כנדרש (פרטי האורחים, מס' ימי האירוח, נסיבות האירוח, הקשר לעסק, סכום ההוצאות וכו'). הוצאות בשל לינה, נסיעות מחוץ לארץ, נסיעות בארץ ושוונות תותרנה אף הן בניכוי, וזאת בכפוף להצגת קבלות ופירוט.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

מתנות

מתנות לספקים ולקוחות בשל קשר עסקי

1. אם המתנה ניתנה בישראל - עד ל- 200 ₪ לשנה, לאדם;
2. אם המתנה ניתנה בחו"ל - עד ל- \$15 לאדם בכל שנה (עפ"י שער יציג של דולר ארה"ב ליום ההוצאה). התרת ההוצאה מותנית ברישום פרטי זיהוי המקבל, המקום בו ניתנה המתנה ובהצגת קבלות לאימות ההוצאות.

מתנות לעובדים

מתנה אותה נתן מעביד לעובדו, לרגל אירוע אישי בלבד (חתונה, לידת ילד וכו'), לא תיחשב כהכנסת עבודה בידי המקבל. ההוצאה תותר בניכוי בידי המעביד, בגבולות סכום של 200 ₪.

נדגיש: מתנות הניתנות לעובדים לרגל החגים, כנהוג במקומותינו, מהוות חלק מהשכר ויש לכלול אותן, כשהן מגולמות או אינן מגולמות, לפי העניין, במסגרת תלוש השכר של העובד, בחודש בו ניתנה המתנה.

הוצאות אש"ל –

הוצאות אש"ל בארץ לתושב ישראל

1. החל מיום 1 בינואר 2011 תושב ישראל אינו יכול לנכות הוצאות בשל אש"ל בארץ.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

2. הוצאות שהייה בארץ לעובד המוזמן מחו"ל

הוצאות שהייה של עובד תושב חוץ – שהוא "מומחה חוץ" או "מרצה חוץ" בישראל – שהוזמן לעבודה בתחום מומחיותו הייחודית בישראל, תותרנה בניכוי, לתקופה של עד 12 חודשים, בכפוף להתקיימות התנאים הנקובים בתקנות, לרבות השתכרות סכום העולה על 12,600 ₪ בחודש נאו חלק יחסי מסכום זה, בהתאם לתקופת שהייתו בארץ, אשר נוכה ממנו מס במקור כדין. הוצאות שהייה כוללות לינה או דמי שכירות בעד דירה ששכר בישראל ומותרות בניכוי ללא תקרה, וכן מותרות בניכוי הוצאות בגין ארוחות עד לתקרה של 310 ₪ ליממה, כנגד מסמכים נאותים שיוצגו להנחת דעתו של פקיד השומה. הוצאות הטיסה (הלוך ושוב) תותרנה למעביד בניכוי, במלואן, כנגד מסמכים נאותים.

יצוין, שבתקופת שנים עשר החודשים כאמור, לא תינתנה למומחה החוץ נקודות זיכוי שמקבל תושב ישראל. אולם, בחישוב המס על הכנסתו שהופקה לאחר התקופה בה היה זכאי לניכוי הוצאות שהייה, תובאנה בחשבון 2.25 נקודות הזיכוי.

3. הוצאות נסיעה ואש"ל בחו"ל

ההוצאה תותר בניכוי, ככל הוצאה אחרת, אם הנסיעה והשהייה היו הכרחיות לייצור ההכנסה. תקרת ההוצאות המותרות בניכוי בשנת המס 2011 הינה כדלקמן:

הוצאות טיסה

הוצאה עבור רכישת כרטיס במחלקת תיירים או עסקים - תותר במלואה. הוצאה עבור רכישת כרטיס במחלקה ראשונה - תותר עד לגובה מחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

הוצאות לינה (מותנה בהצגת קבלות)

בנסיעה אשר כללה עד 90 לינות –

ההוצאות בפועל בעבור 7 הלינות הראשונות תותרנה בניכוי, וזאת עד תקרה של \$ 246 ללינה. עבור שאר הלינות בתקופה הנ"ל – תותר בניכוי כל ההוצאה, זאת אם מחיר כל לינה לא עלה על \$108. אם ההוצאה עלתה על \$ 108 יותר בניכוי סכום בגובה 75% מההוצאה, אך לא פחות מ-\$ 108 ולא יותר מ-\$ 184 ללינה.

נסיעה אשר כללה יותר מ-90 לינות –

הוצאות בגבולות \$ 108 ללינה תותרנה בניכוי, וזאת עבור כל הלינות.

לעניין זה נציין, כי שתי נסיעות או יותר, שלא הייתה ביניהן שהייה רצופה בישראל של 14 יום לפחות, תחשבנה כנסיעה אחת. נראה כי ימי השהייה בארץ לא יובאו בחשבון מספר הלינות.

הוצאות שהייה אחרות (בלא צורך בקבלות)

אם נדרשו הוצאות לינה - \$ 69 לכל יום שהייה.

אם לא נדרשו הוצאות לינה - \$ 116 לכל יום שהייה.

הוצאות בגין שכירת רכב

הסכום שיותר בניכוי יהיה הסכום שהוצא בפועל בגין שכירת רכב, לפי קבלות, אך לא יותר מ-\$ 54 ליום. עמדת רשות המסים הינה כי הסכום הנ"ל כולל את כל ההוצאות הקשורות ברכב, לרבות דלק, שירותים, חניה וכל הוצאה אחרת.

הוצאות בשל חינוך ילדים

הוצאות לחינוך ילדים, בעת שהייה בחו"ל, בתקופה רצופה העולה על 10 חודשים, תותרנה בניכוי, בשל ילדים שטרם מלאו להם 18 שנה בשנת המס, בסכום שלא יעלה על \$ 617 לחודש לכל ילד. מנהל רשות המיסים רשאי להגדיל את הסכום האמור, בהתחשב במקום המגורים ובתנאי הלימוד.

הוצאות עסקיות אחרות

הוצאות עסקיות אחרות שנעשו בחו"ל כגון: טלפונים, נסיעות בתחבורה ציבורית, אירוח ספקים או לקוחות וכיו"ב (כנגד קבלות) - מותרות בניכוי ללא כל הגבלה.

שינוי סכומים ועדכונים

מנהל רשות המסים קבע רשימה סגורה של מדינות, בהן סכום הוצאות הלינה והוצאות השהייה האחרות שיותר בניכוי יוגדל בשיעור של 25%, מעבר לסכומים הנקובים לעיל. רשימת המדינות כוללת את: אוסטרליה, אוסטרליה, איטליה, איסלנד, אירלנד, אנגולה, בלגיה, גרמניה, דובאי, דנמרק, הולנד, הונג-קונג, הממלכה המאוחדת (בריטניה), טיוואן, יוון, יפן, לוקסמבורג, נורווגיה, ספרד, עומאן, פינלנד, צרפת, קטאר, קוריאה, קמרון, קנדה, שבדיה ושווייץ.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

החזקת כלי רכב

רכישת רכב בנאמנות ע"י בעל המניות בחברה

לעיתים, כלי רכב של חברה, הממומנים מאמצעיה הכספיים והרשומים בפנקסי חשבונוניתה רשומים במשרד הרישוי ע"ש מנהליה או בעלי תפקידים אחרים.

בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לרשות המסים החל מספטמבר 2007 כלי רכב אשר ירשמו במשרד הרישוי שלא על שם התאגיד, לא יוכרו לצרכי מיסוי ככלי רכב אשר בבעלותו. משמעות הדבר היא כי לא תינתן האפשרות לנכות הוצאות רכב בגין כלי רכב הרשומים בבעלות פרטית ברישומי משרד הרישוי על אף שבפועל השימוש בהם נעשה לצרכי התאגיד לכל דבר ועניין, כמו כן היועץ המשפטי לרשות המסים הנחה את פקידי השומה להתייחס לרכישות הרכבים דנו, באם נעשו מכספי החברה, כאילו היו משיכת דיבידנד מהחברה ולפיכך לחייבן במס.

הנחיית רשות המסים לעניין זה עוררה מחלוקת בין לשכת רואי החשבון בישראל לבין רשות המסים ובחוות דעת שהוציאה הלשכה מועלות טענות שונות, מהותיות ופרוצדוראליות, באשר לתוקף ההנחיה וגורסת שמדובר בהנחיה אשר ככל הנראה לא תעמוד במבחני הדין הקיימים. כמו כן חוות הדעת טוענת כי בתוספת להוראת רשות המסים משנת 1993 על מנת שתאגיד יוכל לטעון לבעלות רכב הרשום על שם אחר וזכאות לניכוי בגין רכב זה צריכים להתקיים מספר תנאים מצטברים:

- א. הרכב רשום בספרי התאגיד, דוחותיו הכספיים ודוחות המס, כנכס בבעלותו.
- ב. הרכב משמש בפועל את התאגיד או עובד פעיל בו לייצור הכנסת התאגיד.
- ג. הומצא לפקיד שומה תצהיר תוך 30 יום מרכישת הרכב, המעיד על בעלות התאגיד בו.

למותר לציין כי לעמדת לשכת רואי החשבון הוראות התוספת הן המשקפות נכונה את היישום הראוי של זכאות הניכוי בגין רכב שרכש התאגיד אך רשום על שם אחר. יחד עם זאת אין בטחון מלא כי טענות לשכת רוי"ח תתקבלנה ע"י הרשויות המוסמכות או בבתי המשפט.

הוצאות רכב

1. המסגרת הכללית לניכוי ההוצאות

כל ההוצאה בשל החזקת רכב שמעביד העמיד לרשות עובדו (כאשר נזקף לעובד שווי בגינו), תותר למעביד בניכוי. באשר לרכב ברשות עצמאי, ההוצאה תותר על פי הגבוה מבין ההוצאה בפועל בניכוי שווי רעיוני (השווי שנקבע לאותו רכב בהתאם לקוד שמצוין ברישיון הרכב) לבין 45% מן ההוצאה בפועל.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

נוסף על כך, נקבע כי רכב, שאינו מוצמד לעובד ובתום יום העבודה נשאר במקום העבודה נכאשר מקום העבודה אינו בית מגורים, ייחשב כ"רכב תפעולי". כל ההוצאות בשל החזקת רכב תפעולי תותרנה בניכוי. נוסף על כך נקבע, שיש לזקוף שווי לאופנוע, שנפח מנועו עולה על 125 סמ"ק, וכך אופנוע כאמור נכלל בהגדרת רכב, וההוצאה בשל החזקתו תותר על פי הכללים.

2. שווי השימוש ברכב

א. רכבים שנרכשו לאחר ה-1 בינואר 2010

ברכב שנרכש לאחר ה-1 בינואר, 2010 שווי השימוש יחושב כאחוז ממחיר המחירון של הרכב. הגדרת רכב שנתה כוללת גם "אופנוע שסיווגו L3" ואינה כוללת רכב תפעולי כמפורט, דהיינו רכב שהתקיים בו אחד מאלה:

1. רכב בטחון כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א – 1961;
2. רכב המשמש לצרכי המעביד ובתום שעות העבודה, הרכב אינו יוצא מחוץ למקום העיסוק, ובלבד שמקום העיסוק או מקום העסק אינו בית מגוריו של המעביד או בעל העסק, לפי הענין. בשנת המס 2011 ואילך שווי השימוש יעמוד לפי שיעור, של 2.48% משווי הרכב.

ב. רכב שנרכש לפני ה-1 לינואר, 2010:

שווי השימוש בגין רכב פרטי שנרכש לפני ה-1 בינואר, 2010, נקבע לפי "קבוצת מחיר" הנקובה ברישיונו. המדד לקביעת קבוצת המחיר לרכב פרטי ומסחרי מתבסס על דיווחי היבואן ובכפוף לתקנות התעבורה. שווי השימוש מתעדכן, מעתה, אחת לשנה בלבד.

קבוצה	שווי שימוש בשנת 2011 (סכום בשי"ח, לחודש)
1	2,580
2	2,790
3	3,590
4	4,310
5	5,970
6	7,730
7	9,950
L3	860

ג. הטבת מס לרכב "היברידי"

בשנת המס 2010 עד 2014 יופחת מ"שווי שימוש ברכב שהוגדר ברישיון הרכב כ"רכב משולב מנוע (hybrid), 500 ₪ לחודש מסכמי שווי השימוש המחושבים לפי האמור בסעיפים א ו-ב לעיל.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

זיכוי במס בשל תרומות למוסדות ציבור (סעיף 46 (א) לפקודה)

סכום התרומות המזערי שבשלו יותר זיכוי – 400 ₪ (בשנת 2011).

סכום התרומות המרבי – 7,636,000 ₪ (בשנת 2010) או 30% מההכנסה החייבת, לפי הנמוך (קיימות הגבלות נוספות אם נתבע ניכוי הוצאות בשל מחקר ופתוח).

שיעור הזיכוי הוא 35% מסכום התרומות שתרם יחיד, ואילו חברה תקבל זיכוי ממס בגין תרומות בסכום השווה לשיעור מס החברות (בשנת 2011 - 25%), כשהוא מוכפל בסכום התרומות.

ניתן להשתמש בזיכוי מס שלא מומש (בשל המגבלה לתקרת זיכוי שנתיית בשנה פלונית, במהלך שלוש שנות המס הבאות (באופן נומינלי), כך שהזיכוי שיינתן, בכל שנה, יהיה בשל הסכום הכולל של תרומות עד גובה התקרה השנתית.

לפי הוראות נציבות מס הכנסה, תביעת הזיכוי לצרכי מס מותנית בהצגת קבלות נאותות, בהן צוינו במפורש שם התורם, המילה "תרומה" וכן שהמוסד המקבל הוכר ע"י רשות המס לעניין תרומות עפ"י סעיף 46 לפקודת מס הכנסה.

תרומה למוסד, אשר אינו נכלל ברשימת המוסדות המוכרים ע"י מס הכנסה כאמור, אינה מקנה זכות לזיכוי מס.

הוצאות לינה וארוחת בוקר (בישראל או באזור)

הוצאות אלה תותרנה בניכוי, לצרכי מס, בהתאם לכללים המפורטים להלן:-

א. הוצאות לינה שהוציא הנישום בישראל או ב"אזור", במרחק העולה על 100 ק"מ ממקום העיסוק העיקרי או ממקום המגורים, תותרנה עד לתקרה המתייחסת להתרת ההוצאה בשל לינה בחוץ לארץ החל מהלינה השמינית, כלומר:

הייתה עלות הלינה נמוכה מ- \$108: תותר כל ההוצאה

בניכוי. הייתה עלות הלינה גבוהה מ- \$108: 75% בלבד

מסך מההוצאה יותרו בניכוי, אך לא פחות מ- \$108 ולא

יותר מ- \$184. כל זאת ב-ש, לפי השער היציג של הדולר

הידוע במועד הלינה.

ב. הוצאות לינה במרחק של פחות מ- 100 ק"מ ממקום העיסוק העיקרי או מקום המגורים לא תותרנה בניכוי כלל, זולת אם שוכנע פקיד השומה שהלינה הייתה הכרחית לייצור ההכנסה של הנישום.

ג. ההוצאות דלעיל לא תחולנה על הוצאות לינה שהוציא הנישום במסגרת השתתפות בכנס בתחום עיסוקו. לגביהן תחולנה ההוצאות הכלליות הנוגעות לניכוי הוצאות ששימשו בהשגת הכנסה (סעיף 17 לפקודה).

ספריית המידע המקוון של רווה רביד ושות', רואי חשבון

הוצאות ביגוד

הוצאות ביגוד הן הוצאות שהוציא הנישום לרכישת ביגוד (לרבות נעליים) בעבורו או בעבור עובדו, שנועדו לשמש לצורכי עבודה ומתקיים בהן אחד מאלה:

- א. ניתן לזהות בביגוד, באופן בולט, השתייכות לעסקו של הנישום;
- ב. על פי דין קיימת חובה ללבוש.

הוצאות ביגוד תותרנה בניכוי במלואן, אם ניתן להשתמש בביגוד לצורכי עבודה בלבד (דוגמת סרבט טיסה, חלוק אחיות, גלימה של עורכי דין, קסדה וכי"ב).

במקרה בו מדובר בביגוד שניתן לשימוש גם שלא לצורכי עבודה (כדוגמת חליפת מדים ייצוגית להופעת עורכי דין בביהמ"ש או חליפת מדים ייצוגית - אף אם סמל העסק מוטבע בה) יותרו לניכוי 80% מההוצאות על פי עמדת נציבות מס הכנסה, במקרה בו מעביד מממן ביגוד עבור עובדיו אשר אינם עומדים בקריטריונים הני"ל, ייחשב הדבר כטובת הנאה שיש לזקוף את שוייה להכנסת העובד.

הוצאות בשל שיחות טלפון (שאינו נייד) ממקום מגורים

הוצאות בשל החזקת טלפון ממקום מגורים לא תותרנה בניכוי, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה כי מקום מגוריו של הנישום או של בעל השליטה משמש את עיקר עסקו או משלח ידו של הנישום. בכפוף לכך, ההוצאות שתותרנה בניכוי הנן כדלהלן:

1. שיחות טלפון בארץ

- א. אם סך ההוצאות לא עלה על 22,500 ₪ לשנה, יותר בניכוי סכום הנמוך מבין 80% מן ההוצאות או חלק ההוצאות העולה על 2,500 ₪, כנמוך;
- ב. במקרה בו סך ההוצאות עלה על 22,500 ₪ לשנה, יותר בניכוי חלק ההוצאות העולה על 4,500 ₪.

הטבלה שלהלן מציגה את התוצאה המתקבלת מיישום הכללים לניכוי ההוצאות, המפורטים לעיל:

סכום הוצאות החזקת טלפון בשנה (₪)	אופן חישוב הסכום שיותר בניכוי (₪)	הסכום שיותר בניכוי (₪)
0-2,500	0	0
2,500-11,250	סכום ההוצאה פחות 2,500	0-9,000
11,250-22,500	סכום ההוצאה כפול 80%	9,001-18,000
22,501 ומעלה	סכום ההוצאה פחות 4,500	18,001 ומעלה

במקרה בו מקום המגורים שימש את עיקר העיסוק בחלק מהשנה בלבד, יותר חלק מההוצאות הני"ל, וזאת באופן יחסי לתקופת השימוש.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

2. שיחות טלפון לחייל

ההוצאה תותר במלואה, אם השיחה הייתה בייצור הכנסה, ואם נוהל רישום כנדרש בגינה (תאריך, שעה, יעד השיחה, פרטי המקבל, משך השיחה, נושאה ומחירה המשוער).
להבדיל מהוצאות טלפון בארץ, אין חובה שמקום המגורים ישמש את עיקר עסקו של הנישום.

הוצאות החזקת טלפון נייד

ניכוי הוצאות בשל החזקת רדיו טלפון נייד (להלן – רט"ן), למעט רט"ן המותקן באופן קבוע במרכזיה במקום עסקו או משלח ידו של הנישום, או רט"ן הניתן לעובד ממעבידו, וניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, מוגבלות בניכוי כלהלן:

1. יותר בניכוי סכום כגובה מבין 50% מהוצאות החזקת הרט"ן או חלק מהוצאות העולה על 1,200 ₪ (בשנה).
2. על אף האמור לעיל, הוצאות מעביד בשל רט"ן שהעמיד לרשות עובדו (ניתן לשימוש האישי של העובד) תותרנה במלואן, בהפחתת הסכומים ששולמו ע"י העובד ובלבד שהעובד, שרט"ן הועמד לרשותו, חויב ב"שווי שימוש" חודשי, כמפורט בהמשך;
3. הוצאות החזקת רט"ן שהוצאו בייצור הכנסת עבודה (דהיינו, ע"י עובד שכיר) לא תותרנה;
4. לעניין מס ערך מוסף, נקבע שעוסק ראשי לנכות שני שלישים ממס התשומות בגין רכישת רט"ן והשימוש השוטף בו. ניתן לנכות את מס התשומות בשיעור גבוה יותר, זאת אם ניתן לקבוע במדויק את השיעור היחסי של השימוש ברט"ן לצורכי העסק (כגון על ידי פירוט שיחות).

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

זקיפת שווי שימוש ברטיין (טלפון נייד) שהועמד לרשות העובד, להכנסתו של העובד

מחצית מההוצאה החודשית (ההוצאה הכוללת בשל רטיין לרבות מע"מ), תיחשב כ"שווי שימוש" ברטיין, ותיזקף להכנסתו של העובד. זאת, בגבולות תקרה של 100 לכל חודש שימוש, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בשל אותו רטיין. לא יחושב שווי שימוש בשל רטיין שניתן לעובד ממעבידו, וניתן להתקשר ממנו אל מקום העבודה בלבד. להלן הבהרות שניתנו בנושא ע"י נציבות מס הכנסה:

1. החישוב לעניין שווי שימוש ייערך עבור כל חודש בנפרד ולא על בסיס שנתי או מצטבר;
2. יש להתייחס להוצאה חודשית בגין רטיין על פי החודש בו שולמה ולא בגין החודש בו נעשה השימוש ברטיין;
3. החזר הוצאות רטיין לעובד, בשל מכשיר הנמצא בבעלות העובד, ייחשב כהכנסת עבודה;
4. התקנות העוסקות בשווי שימוש ברטיין, חלות גם על רטיין שנשאר ברשות המעביד בתום יום העבודה, שהרי אין מניעה לשימוש פרטי במכשיר במהלך יום העבודה;
5. כאשר לעובד הועמד יותר ממכשיר רטיין אחד, יכול המעביד לבחור באחת מ- 2 אפשרויות:
 - א. חיוב העובד בשווי שימוש נפרד עבור כל אחד מהמכשירים;
 - ב. חיוב העובד בשווי שימוש בשל מכשיר אחד וניכוי ההוצאות בשל כל מכשיר נוסף על פי הסכומים שנקבעו בתקנות (ראה לעיל).

פרק ג':

קיזוז הפסדים

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

לעיתים נובעים לנו, בין מעסקים במסגרתם אנו פועלים, ובין מפעילות בשוק ההון ותחומי עיסוק אחרים - הפסדים. הפסדים אלה עשויים להיווצר בד בבד עם נביעתם של רווחים מערוצים אחרים של פעילותנו. פקודת מס הכנסה מבחינה בין הפסדים שמקורם "הוני", לבין כאלה המסווגים כ"פירוטיים". האבחנה בין השניים כלל וכלל אינה ברורה, ולעיתים קרובות מתעורר ויכוח עם פקיד השומה באשר לסיווג וזאת בעיקר בשל הכללים שנקבעו בפקודה, ובפסיקה בתי המשפט שבאה בעקבותיה, לקיזוז רווחים והפסדים זה מזה תוך התליית זכות זו במאפיינים הנגזרים מזהות המקור ממנו הם נצמחו. תכנון נבון של מבנה המס של הפעילות יאפשר, ביתר קלות, קיזוזם של אלה מאלה, ובכך יצמצם את החשיפה לתשלומי מס מיותרים. בפרק זה ריכזנו את ההוראות והכללים העיקריים הקיימים כדיני המס בסוגיה מורכבת זו. מטבע הדברים התיאור שלהלן הוא תמציתי, ואינו מכיל את מגוון ההוראות, הכללים והסייגים השונים של תחולתם של כל אלה.

הפסדים מעסק

- ✦ עפ"י סעיף 28 לפקודה נקבע כי הפסד מעסק אשר אילו היה רווח היה הנישום בר חיוב בגינו, ניתן לקיזוז מכל מקור הכנסה שהוא בשנה בה נוצר ההפסד;
- ✦ הפסד עסקי שלא ניתן לקיזוז בשנה השוטפת יועבר לשנים הבאות בזו אחר זו ויקוזז מהכנסות מעסק או משלח-יד בלבד, לרבות רווח הון בעסק או משלח יד;
- ✦ העברת הפסד עסקי לשנים הבאות מותנית בכך שלא ניתן לקיזוז בשנה בה הוא נוצר. חובת הקיזוז כתנאי להעברה אינה חלה, וניתן יהיה להעביר את ההפסד, כאשר רווח הון שניתן לקיזוז, בשנת המס השוטפת, הוא סכום אינפלציוני, או שהוא רווח הון, ריבית או דיבידנד אשר שיעור המס החל עליהם אינו עולה על 25%;
- ✦ החל בשנת המס 2007 ניתן לקיזוז הפסד מועבר מעסק גם כנגד הכנסה ממשכורת, וזאת בהתקיים התנאים הבאים:
 1. לאותו אדם לא הייתה הכנסה מעסק או ממשלח-יד בשנת הקיזוז;
 2. אותו אדם חדל לעסוק בעסק או במשלח היד שאת ההפסד שהיה לו בו הוא מבקש לקיזוז;
 3. מקורו של ההפסד שהיה לאותו אדם אינו מחברת בית, חברה משפחתית או חברה שקופה.
- ✦ ניצול הפסדי עבר של חברה במקרי שינוי פעילות ו/או שינוי בעלות-עולה ומתעוררת פעמים רבות שאלת ניצול הפסדי עבר הצבורים בחברות, וקיזוזם כנגד רווחים הנובעים, לאחר שינוי אופי הפעילות העסקית ו/או שינוי מבנה הבעלות של חברות מפסידות בית המשפט דן בשני פסקי דין מרכזיים בסוגיית התרת השימוש בהפסדים צבורים, פסי"ד יואב רובינשטיין ופסי"ד בן ארי.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

בית המשפט מבחין בין שלושה מקרים שונים אפשריים בסוגיה ואף קובע התייחסות שונה בכל אחד מהמקרים, כמפורט להלן:

1. שינוי בעלות + שינוי מהות הפעילות

ההלכה בפסי"ד יואב רובינשטיין קבעה כי עסקה הנעדרת מהות כלכלית תחשב לעסקה מלאכותית. במקרה הנדון דובר על רכישת חברה בעלת הפסדים צבורים והזרמת עסקי הרוכש הרווחיים הנושאים אופי כלכלי שונה לחלוטין מעסקי החברה הנרכשת. במקרה שכזה קובע ביהמ"ש כי לא יותרו לקיזוז הפסדי החברה הצבורים שכן רכישתה נטולה טעם מסחרי ואין לקשור בין הרווחים "החדשים" להפסדים הצבורים.

2. החזקה חלקית לפני שינוי סוג הפעילות

פסי"ד "בן ארי" עסק במקרה בו חברה בעלת הפסדים נרכשה על ידי בעל מניות שהחזיק טרם הרכישה בחלק מהמניות ולאחר הרכישה הפך לבעל מניות יחיד. בסמוך לרכישה העביר פעילות רווחית בעלת אופי כלכלי שונה מזו שהביאה להפסד ומבקש לנצל את הפסדי העבר כנגד הרווחים הנובעים מהפעילות החדשה. ביהמ"ש קובע בהלכה זו כי יותרו לקיזוז הפסדי העבר בשיעור הזהה לשיעור החזקתו בחברה בעת היווצרות הפסדים, שכן הוא זכאי "ליהנות" מאותו הפסד המיוחס להחזקותיו הקודמות בחברה.

3. שינוי מהות הפעילות ללא שינוי מבנה בעלות

אין מניעה לקיזוז הפסדי עבר בחברה מרווחים הנובעים מפעילות עסקית השונה בצורה מהותית מהפעילות ממנה נבעו הפסדים האמורים, וזאת אך ורק במידה והשינוי נעשה מבלי שזוהת בעלי המניות השתנתה.

הפסדים מהשכרת נכסים

סעיף 28 ח' לפקודה קובע כי הפסדים הנובעים מהשכרת בניין יותרו לקיזוז אך ורק מהכנסה הנובעת מאותו בנין בשנים הבאות בזו אחר זו. הפרשנות המקובלת שהכנסה היא לרבות שבח מאותו בניין כך שבמועד המימוש ניתן יהיה לקזז את יתרת הפסדים הנצברים.

הפסדים הוניים

התיקונים והרפורמות השונות הביאו לכך שבמהלך השנים שונו כללי קיזוז הפסדים ההוניים וכיום ניתן למצוא את כללי קיזוז הפסדים הני"ל במסגרתו הרחבה של סעיף 92 לפקודה אשר כותרתו - קיזוזם של הפסדי הון. בהתייחס לקיזוז הפסדי הון יחול תנאי הסף לפיו הפסד הון יותר בניכוי רק במידה ולו היה רווח היה מתחייב במס.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

כללי הקיזוז

כללי קיזוז הפסדי הון קובעים שהפסד הון שנצמח או הופק בישראל יהיה ניתן לקיזוז מול רווח הון ריאלי נבין בישראל או בחו"ל וכן מול שבח ריאלי. אם קיימת יתרה, יש לקזז 1 ש הפסד מול 3.5 ש סכום אינפלציוני חייב.

לגבי הפסד הון שנצמח או הופק בחו"ל יש לקזזו קודם כל כנגד רווח הון ריאלי בחו"ל ולאחר מכן מסכום אינפלציוני חייב ביחס של 1:3.5 כמפורט לעיל. רק באם נותרה יתרת הפסד, יהיה ניתן לקזזו מול רווח הון ריאלי בישראל או שבח ריאלי.

הפסד הון שלא קוזז בשנת המס יועבר לשנים הבאות ויקוזז כנגד רווחי הון או שבח על פי אותם כללי קיזוז.

דגשים לעניין קיזוזי הפסדי הון – כללי:

החל משנת 2006 נקבע כי הפסד הון מועבר יותר בקיזוז אך ורק אם הוגש דו"ח לשנת המס שבה נוצר ההפסד, קרי אם לאדם נוצר רווח הון או שבח בשנה מסוימת ולזכותו קיים הפסד הון מועבר משנים קודמות לשלגביהן לא הוגשו דוחות למ"ה, בכדי שיוכל לקבל את ההפסד בקיזוז עליו להגיש דו"ח לשנה שבה נצמח ההפסד (אף אם יוגש באיחור).

דין מיוחד לגבי הפסדים מממוש ניירות ערך:

ככלל, הפסד הון מממוש ניירות ערך (נסחרים ופרטיים) יטופל ככל הפסד הון אחר. החריג לכלל מאפשר הקלה נוספת לגבי קיזוז הפסדים מניירות ערך וקובע כי ניתן לקזז הפסדים מממוש ניירות ערך (כאמור פרטיים ונסחרים בבורסה) גם כנגד הכנסות מזיבנדנד או ריבית הנובעים מאותו נייר ערך וגם כנגד הכנסות מריבית ודיבידנדים הנובעים מניירות ערך אחרים ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד אינו עולה על 25%. הרחבת כללי הקיזוז מאפשרת לתכנן באופן אופטימאלי ויעיל את תזרים הדיבידנדים המתקבלים מחברה שבשליטת הנישום תוך מיצוי אפשרות קיזוז הפסדים עד תום.

נציין כבר פה כי החל משנת המס 2012 ובעקבות החוק לשינוי נטל המס, לא יהיה ניתן עוד לקזז הפסדים מניירות ערך כנגד דיבידנדים המתקבלים בידי בעל מניות מהותי מי שמחזיק ב 10% ומעלה מהזכויות בחברה מחלקת הדיבידנד) הואיל ושיעור המס בגינם הינו 30%.

סדר קיזוז הפסדים:

סעיף 92 העוסק בקיזוז הפסדי הון אינו מתייחס לשאלת שיעור המס שהיה מוטל על הנכס ממנו נוצר ההפסד, על כן ניתן להסיק כי אפשר לקזז הפסד הון בעל שיעור מס תיאורטי נמוך יחסית כנגד רווח הון בשיעור מס גבוה יותר; הסעיף מתיר את קיזוז הפסדים ההוניים אף משבח מקרקעין ולכן ניתן לתכנן את מדיניות מימוש ניירות הערך (או כל נכס אחר) גם בהתחשב בנכסי המקרקעין של הנישום.

פרק ד':

פעולות שהן תכנוני מס הטעונים דיווח

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

תכנוני מס המחייבים דיווח

מזה כמה שנים מוטלת על כלל הנישומים חובת דיווח על "תכנוני מס", או, בלשון החוק והתקנות שנקבעו מכוחו "פעולות שהן תכנון מס החייב בדיווח".

תכנוני המס ידווחו במסגרת דוחות המס שיש להגישם בתקופת הדוח שלאחר המועד שבו התבצעה פעולה הנחזית, מכוח התקנות, כתכנון מס החייב בדיווח.

יובהר, מכוח הוראות החוק, היה ופקיד השומה (או מנהל המכס ומע"מ, לפי העניין) יקבע כי יש להתעלם מתכנון מס מסוים שנתבצע בשל היותו מלאכותי או בדוי או משום שאחד ממטרותיו העיקריות הוא הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה - הרי שהנישום יהיה חייב בקנס בשיעור של 30% מסכום הגרעון שנוצר בשל תכנון המס האמור.

הוראות אלה לא יחולו אם קיימת החלטת מיסוי שניתנה בדרך של הסכם בין רשות המיסים ובין הנישום נ"פרה-רולינג").

בעמודים הבאים מפורטת רשימה של תכנוני מס החייבים בדיווח בדוח על ההכנסה המוגש לפקיד השומה. רשימה זו משקפת את הקבוע בתקנות המס שנקבעו בנושא.

לתשומת לבכם: יש לדווח על פעולות החייבות בדיווח שלא בנושאי מס הכנסה (מע"מ ומיסוי מקרקעין) כלהלן:

- ✦ למע"מ – במסגרת הדוח התקופתי השוטף;
- ✦ בעניינים הנוגעים במיסוי מקרקעין - במועד הדיווח על העסקה.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

להלן רשימת הפעולות לגביהן נקבע שהן "תכנוני מס החייבים בדיווח", עליהן יש לדווח:

מס הכנסה:

פעולה מס' 1: העברת תשלומים בסך 2,000,000 ₪ לשנה לפחות, בשל דמי ניהול/יעוץ בין צדדים קשורים,

כשבעקבות העברתם פחת סכום המס שהיה צריך להשתלם אילולא הועברו שכן, מקבל ההכנסה שלם מס מופחת בגינה;

פעולה מס' 2: מכירת נכס לצד קשור, שיצרה הפסד בר קיזוז למוכר בסכום של 2,000,000 ₪ לפחות, שקוזז,

כולו או חלקו, בשנת המכירה או בתוך 24 חודשים שלאחר תום שנת המכירה;

פעולה מס' 3: מכירת נכס בתוך 3 שנים מיום שהגיע בפטור ממס מצד קשור, ובמכירתו לאחר מכן נוצר רווח

או הפסד בסכום של 2,000,000 ₪ לפחות, אשר קוזז אצל המוכר;

פעולה מס' 4: מחילת חוב בין צדדים קשורים, כשנוצר הפסד או רווח בסכום של 1,000,000 ₪ לפחות, אשר

קוזז מהכנסות המוחל/נמחל, ובעקבות המחילה פחת סכום המס שהיה צריך להשתלם אילולא מחילת החוב;

פעולה מס' 5: פירעון יתרת חובה בסכום של 1,000,000 ₪ לפחות, של יחיד בעל מניות בחברה ברבעון האחרון

של שנת המס, כאשר ברבעון העוקב גדלה יתרת החובה שלו ב-25% לפחות מהסכום שנפרע;

פעולה מס' 6: רכישת אמצעי שליטה בחבר בני-אדם כשלרוכש הומחתה זכותו של אחר כלפי חבר בני-האדם,

והרוכש הגיע במקביל להסדר לתשלום מקצת החוב לצד ג' ונוצרה לרוכש יתרת זכות;

פעולה מס' 7: רכישת 50% מאמצעי השליטה של חברה בתקופה של 24 חודשים, כשלחברה הפסד בר קיזוז

בסכום של 3,000,000 ₪ לפחות;

פעולה מס' 8: החזקה של תושב ישראל ב-25% או יותר מאמצעי השליטה בחבר בני-אדם תושב מדינה

שאינה מדינת אמנה;

פעולה מס' 9: החזקה של תושב ישראל ב-25% או יותר מאמצעי השליטה בחבר בני-אדם תושב מדינת אמנה,

שמעל 50% משווי נכסיה או השימוש בהם נעשה בישראל, במישרין או בעקיפין;

פעולה מס' 10: העברת הפסדים בסכום של 500,000 ₪ לפחות, מחברה משפחתית לנישום המייצג שמקורם

בתשלומים ששולמו לו, ונדרשו על-ידה כהוצאה.

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

מיסוי מקרקעין

[פעולה מס' 11:](#) חוזים מפוצלים - מכירת מוצר מוגמר כדוגמת משרד/דירה, בדרך של מכירת קרקע מחד, והתקשרות בעסקה למתן שירותי בניה מאידך;

[פעולה מס' 12:](#) עסקת תמורות - כל פעולה (לרבות הלוואה, מתן שירותי בניה וכו') שהתמורה בגינה מחושבת ע"פ התמורה ממכירת המקרקעין.

מע"מ

[פעולה מס' 13:](#) החזקת השליטה בגוף שהוא "עוסק", על-ידי מלכ"ר או מוסד כספי, בשיעור של 75% או יותר.

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

פרק ה' :

מי חייב בהגשת הדו"ח?

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

רבות דובר על היעדר חובה כללית להגשת דוח לרשויות המס בישראל. אין הדבר מדויק, שכן חובה כזו קיימת מכוחו של סעיף 131 לפקודה. לכאורה – כל תושב ישראלי חייב בהגשת דוח. אולם, תקנות מס הכנסה שהותקנו לשם כך, פוטרות רבים מתשבי ישראל מחובה זו.

במסגרת הדיווחים השנתיים למס הכנסה חלה חובת הגשת דוח שנתי על ציבור נישומים אשר אינם פטורים מהגשת דוח (נכפורט בחלק השני לפרק זה). לגבי נישומים אלה, נקבע בסעיף 132 לפקודת מס הכנסה שהמועד להגשת הדיווח השנתי הינו ביום 30 באפריל של השנה העוקבת.

על אף האמור לעיל, מוסיף הסעיף וקובע שלגבי אדם שהדו"ח שלו מבוסס על מערכת חשבונות מלאה, לפי שיטת החשבונאות הכפולה (בתוספת מאזן ודוח רווח והפסד), או אדם החייב בהגשת הדו"ח באופן מקוון, רשאי למסור את הדוח עד ליום 31 במאי לשנה העוקבת.

נציין כי לציבור הנישומים המיוצגים על ידי רואה חשבון קיים הסדר ארכות המקובל על מס הכנסה ולשכת רואי חשבון, לפיכך יכול והמועד להגשת הדיווח לגבי לקוחות אלה יהיה שונה מהאמור לעיל.

פטור מהגשת דוח שנתי

תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון) קובעות

מיהי אוכלוסיית הנישומים הפטורה מהגשת דוח שנתי

ואף את המקרים החריגים בהם לא יחול הפטור.

בתקנות נקבעו ההגדרות שלהלן

"הכנסה ממשכורת" - הכנסה שסכומה הכולל בשנת המס לא עלה על סך של 613,000 ₪ (בשנת 2010),

שנוכה ממנה מלוא המס החל לפי הוראות הפקודה ושהיא אחת מאלה:

(1) הכנסת עבודה;

(2) קצבה לפי סעיף 2(5) לפקודה, המשולמת על ידי מעביד או קופת גמל;

(3) מענק פרישה או מוות כמשמעותו בסעיף 9(א) לפקודה, החייב במס;

(4) סכום המתקבל עקב היוון קצבה כמשמעותו בפסקה (6) להגדרת "הכנסה מיגיעה אישית" בפקודה,

החייב במס;

(5) הכנסה של עובד ממימוש מניה שהוקצתה לו ושחלות במכירתה הוראות סעיף 102 לפקודה.

התקבלו סכומים ממספר מעבידים או מצירוף של הכנסות מההכנסות המנויות בפסקאות (1) עד (5) יראו את

כלל ההכנסה כמשכורת רק אם מאחד הסכומים נוכה המס לפי מדרגות המס הקבועות בפקודה, ומשאר

הסכומים נוכה המס בשיעור שאינו נמוך משיעור המס המרבי או בשיעור שקבע פקיד השומה.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

"הכנסה מדמי שכירות" - הכנסה מהשכרת דירות מגורים ששולם עליה מס בשיעור של 10% (מבלי שנוכח ממנה כל הוצאות) ובלבד שהכנסה זו לא עלתה על סך של 318,000 ₪ (בשנת 2010).

"הכנסת חוץ" - הכנסה שהופקה או שנצמחה מחוץ לישראל, וכן הכנסה ממכירת נייר ערך של חברה תושבת ישראל הרשום למסחר בבורסה מחוץ לישראל, שהתקיימו בה כל אלה:

- (1) סכומה לא עלה על 318,000 ₪ (בשנת 2010);
 - (2) שולמה בשלה מקדמת מס, ולעניין הכנסה כאמור שאינה ממכירת נייר ערך של חברה תושבת ישראל הנסחרת בבורסה או ממכירת נייר ערך זר - שולמה בשלה מקדמת מס או שנקבע לה פטור "מקדמת מס" - מקדמה לפי הוראות תקנות מס הכנסה (מקדמות בשל הכנסת חוץ), התשס"ד-2004, שצורף אליה דו"ח בדבר דרך קביעת המקדמה, כפי שנקבע באותן תקנות
- "הכנסה מקצבת חוץ"** - הכנסה מקצבה כאמור בסעיף 99 לפקודה (עולה חדש), שהתקיימו בה שני אלה:

- (1) אין לשלם בשלה מס נוסף בישראל בשנת המס (נמכח הוראות סעיף 99 לפקודה או הוראות חלק י' פרק שלישי לפקודה);
- (2) סכומה לא עלה על 318,000 ₪ (בשנת 2010).

"הכנסה מריבית" - הכנסה מריבית, מדמי ניכיון, מהפרשי הצמדה או מרווחים שהם הכנסה לפי סעיף 4(2) לפקודה, שהופקה או שנצמחה בישראל, המשתלמת בתכנית חיסכון, בפיקדון או בקופת גמל, או המשתלמת על פי איגרת חוב הנסחרת בבורסה, מילווה מדינה או מילווה קצר מועד, ושהתקיים לגביה אחד מאלה:

- (1) נקבע לה פטור ממס;
- (2) היא חייבת במס לפי הוראות סעיף 125(ג) או (ג) לפקודה, נוכח ממנה מלוא המס החל לפי הוראות הפקודה וסכומה אינו עולה על הסכום הקבוע בתקנות (לשנת 2010 - 607,000 ₪).

"הכנסה מנייר ערך" - הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, לרבות הכנסה ממכירת נייר ערך זר, או ממכירת מילווה קצר מועד, שהתקיים לגביה אחד מאלה:

- (1) נקבע לה פטור ממס;
- (2) נוכח ממנה מלוא המס לפי הוראות הפקודה וסכומה אינו עולה על הסכום הקבוע בתקנות (בשנת 2010 - 1,752,000 ₪).

"הכנסה נוספת" - כל אחד מאלה:

- (1) הכנסה שנוכה ממנה מלוא המס לפי הוראות הפקודה, בשיעור שאינו נמוך מהשיעור המרבי, או באישור פקיד השומה בשיעור שאינו נמוך מ-30%;
- (2) הכנסה שאינה הכנסה לפי סעיף 1(2) או (2) לפקודה, שחל לגביה פטור ממס; והכל למעט משכורת, הכנסה מדמי שכירות, הכנסת חוץ, הכנסה מקצבת חוץ, הכנסה מריבית או הכנסה מנייר ערך, ובלבד שסך כל ההכנסה הנוספת בשנת המס לא עלה על הסכום הקבוע בתקנות (לשנת 2010 - 318,000 ₪).

ספריית המידע המקוון של רווה-רביד ושות', רואי חשבון

רווה רביד ושות'
רואי חשבון

סייגים לתחולת הפטור

על אף האמור לעיל לא יחול הפטור מהגשת דין וחשבון על יחיד אם נתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) הוא או בן זוגו הם בעלי שליטה כאמור בסעיף 932(9) לפקודה (החזקה בשיעור של 10% בזכויות בתאגיד).

נהוראה לא תחול לגבי יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה, אם הוא או בן זוגו הם בעלי שליטה בחבר בני אדם תושב חוץ, שהוקם בעת היותם של היחיד או בן זוגו תושבי חוץ ותושבי ישראל אחרים אינם בעלי שליטה באותו חבר בני אדם תושב חוץ, בתנאי שהוא ובן זוגו אינם בעלי שליטה בחבר בני אדם תושב ישראל, והכל לגבי הדוחות שיש להגישם לשנת המס שבה היה היחיד לתושב ישראל לראשונה או לשנת המס שלאחריה;

(2) הכנסתו החייבת כוללת הכנסה של בן זוגו והם אינם רשאים לתבוע חישוב נפרד של המס בהתאם לסעיף 66 לפקודה;

(3) הכנסתו או הכנסת בן זוגו, בשנת המס, כללה מענק פרישה או מוות או סכום שנתקבל עקב היוון קצבה שלגביה הותר הנציב חלוקת ההכנסות לשנים הבאות כאמור בסעיף 8(ג3) לפקודה;

(4) הכנסתו או הכנסת בן זוגו, בשנת המס, כללה שכר ספורטאים כהגדרתו בסעיף 1 לצו מס הכנסה - (קביעת שכר אמנים, שכר בוחנים, שכר מרצים, שכר מעניקי שירותי משרד, ושכר ספורטאים הכנסה), התשכ"ז-1967;

(5) היה חייב להגיש דין וחשבון לשנת המס הקודמת שלא על פי פסקה זו.

נהוראה זו לא תחול על יחיד שהייתה לו בשנת המס הכנסה מדמי שכירות ושבשנת המס הקודמת נתחייב בהגשת דו"ח רק משום שהייתה לו הכנסה מהשכרת דירה למגורים שעליה לא שילם מס לפי סעיף 122 לפקודה;

(6) הייתה לו, לבן זוגו או לילדו שטרם מלאו לו 18 שנים, במועד כלשהו בשנת המס, אחד מאלה:

1. זכות בחבר בני אדם תושב חוץ, למעט בחברה שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה;

2. נכסי חוץ אחרים ששווים ביום כלשהו בשנת המס הוא 1,768,000 ₪ [בשנת 2010], או יותר;

(7) הוא, בן זוגו או ילדו שטרם מלאו לו 18 שנים הם בעלי חשבון בתאגיד בנקאי חוץ במועד כלשהו בשנת המס אם היתה הכוללת בכל חשבונותיהם בתאגידי חוץ בנקאיים ביום כלשהו בשנת המס היא 1,768,000 ₪ [בשנת 2010], או יותר.

הערות

הסייג יחול, בשינויים המחויבים, גם על יחיד, שחדל להיות תושב ישראל ושהה דרך קבע מחוץ לישראל עשר שנים רצופות לפחות לאחר שחדל להיות תושב ישראל.

האמור בסי"ק (6) או (7) לא יחול על יחיד, אם הוא, בן זוגו וילדו שטרם מלאו לו 18 שנים, זכאים כולם בשנת המס לפטור ממס לפי סעיף 104(א) או (ג) לפקודה או לפי סעיף 90(ב) לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), ב-2002.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

על אף האמור לעיל, לא יחול פטור מהגשת דין וחשבון על יחיד תושב ישראל שיצר בשנת המס נאמנות, או שקיבל מכספי נאמנות, במישרין או בעקיפין, סכום בכסף או בשווה כסף, העולה על 100,000 ₪, גם אם אינו חייב במס בישראל.

פטור במקרים מסוימים

על אף האמור לעיל יחיד תושב ישראל שכל הכנסותיו אינן מעבודה, מעסק או ממשלח יד, ושלא מתקיימות בו הנסיבות האמורות בפסקאות (6) ו-(7) לעיל, יהיה פטור מהגשת דין וחשבון על פי סעיף 131 לפקודה אם סך כל הכנסתו בשנת המס לא עלה על סכום שהוא פי שלושה מסכום נקודות הזיכוי שהוא זכאי להן באותה שנת מס לפי סעיפים 34 ו-36 לפקודה.

פטור לתושב חוץ

תושב חוץ שהייתה לו הכנסה שנצמחה או הופקה בישראל, היא פטור מחובת הגשת דין וחשבון על פי סעיף 131 לפקודה, אם מההכנסה האמורה נוכה מלוא המס לפי סעיפים 161, 164 או 170 לפקודה והיא הכנסה אחת מאלה: מעסק או משלח יד אשר הפעילות בהם התמשכה בשנת המס תקופה או תקופות שאינן עולות בסך הכל על 180 יום;

לפי סעיף 2(2) או (5) לפקודה (משכורת או קצבה);

הכנסה לפי סעיפים 2(4), (6) או (7) לפקודה (הכנסות "פסיביות" שמקורן בדיבידנד, ריבית דמי שכירות וכיו"ב).

סייג לפטור

הפטור מהגשת דין וחשבון לפי תקנות אלה לא יחול לגבי דו"ח שיחיד נדרש להגישו על ידי פקיד השומה.

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

פרק ו' :

מפקד מלאי

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

הערכות למפקד מלאי ליום 31 בדצמבר, 2011

מועד המפקד

31 בדצמבר נופל, השנה, ביום שבת, ולפיכך יום העסקים האחרון בשנת המס, לגבי עסקים שפעילותם בישראל, יהא יום ששי, ה-30 בדצמבר, 2011. יש לערוך את מפקד המלאי בסמוך ככל האפשר לאותו התאריך. ניתן לפקוד את המלאי תוך חודש ימים לפני יום המאזן או תוך חודש ימים לאחריו, ובלבד שאם המפקד ייעשה יותר מעשרה ימים לפני יום המאזן או יותר מעשרה ימים לאחריו יש להודיע על כך בכתב מראש לפקיד השומה. אם מפקד המלאי לא יערך ביום העסקים האחרון, יש להיערך לרישום מדויק של כל הטובין הנכנסים והיוצאים מהעסק, בין מועד המפקד בפועל לבין תאריך המאזן ולערוך את התאומים הנדרשים לקביעת המלאי לתאריך המאזן.

חובת ההודעה ועריכת התיאומים, כאמור לעיל, אינן חלות על מלאי שרישומם מתנהל בספר תנועת המלאי באופן המאפשר קביעת יתרות המלאי למועד המאזן, ואשר כל פריט בו נפקד לפחות אחת לשנה. יש לשלוח הודעה לפקיד השומה על בחירה בשיטה זו, לא יאוחר מתחילת שנת המס.

עריכת המפקד

יש להכין רשימות מלאי שתכלולנה את כל הטובין שבבעלות העסק או ברשותו. טובין השייכים לאחרים, ונמצאים ברשות העסק, ירשמו בנפרד (כגון טובין במשגור (קונסיגנציה)). כמו כן יש לערוך רשימת טובין הנמצאים, בתאריך המפקד, אצל אחרים (כגון: סחורה שנשלחה לעיבוד וטובין במחסני ערובה). הרשימות תערכנה לפי הקבוצות הבאות: חומרי גלם, חומרי אריזה, חומרי עזר, תוצרת בעיבוד, מוצרים מוגמרים וכדומה.

גיליונות הספירה יהיו ממוספרים מראש במספר עוקב. בראש כל גיליון יצוין תאריך המפקד ומקום אחסון הטובין. רצוי לערוך את הרשימה בשלושה עותקים לפחות. הרשימות תכלולנה לפחות את הפרטים שלהלן:-

1. תאור הטובין, באופן המאפשר זיהוי סוגם;
2. מצב הטובין, תוך זיהוי מצב תקינותם (מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכדומה);
3. יחידת המדידה (ק"ג, מטרים, תריסרים וכדומה);
4. הכמות (מספר היחידות כאמור לעיל);
5. לגבי מלאי של מוצרי אלקטרוניקה (דוגמת: מקלטי טלוויזיה, מערכות קול וכי"ב) יש לציין גם את שם היצרן ומספר סידורי של המוצר המוטבע ע"י היצרן;
6. רצוי להשאיר מקום ל-2 טורים נוספים שימולאו במועד מאוחר יותר והם: מחיר היחידה ושווי כולל (מספר היחידות מוכפל במחיר). זאת, בין היתר, גם כדי להקל על ההכנה לביקורת סוף שנה.

תוצרת בעיבוד תרשם תוך ציון הכמות ביחידות פיסייות ושלב העיבוד (רמת הגמר) במועד הספירה. רצוי להשאיר 3 עמודות נוספות לחישוב תפוקה "שוות ערך" (כמות היחידות הפיזיות מוכפל ברמת הגמר), לעלות היחידה ולשווי הכולל.

הרשימות תכתבנה בדיו ולא בעיפרון. מבצעי הספירה יחתמו בסוף כל גיליון ויציינו את שמם המלא.

ספריית המידע המקוון של רוה-רביד ושות', רואי חשבון

רוה רביד ושות'
רואי חשבון

חישוב שווי המלאי

את שווי המלאי ניתן לחשב במועד מאוחר יותר. אין לכלול בחישוב השווי טובין שאינם בבעלות העסק נכגון אלה שנמכרו לפני תאריך המאזן. מאידך יש לכלול פריטים הנמצאים ברשותם של אחרים והשייכים לכם.

חישוב שווי המלאי יעשה, בדרך כלל, על גבי גיליונות המפקד. אם החישוב נעשה שלא על גבי גיליונות המפקד המקוריים יש לדאוג לסימון שיאפשר מעקב הדדי בין רשימות המפקד לבין רשימות השווי הסופיות.

השווי יחושב בדרך כלל לפי העלות (לא כולל מע"מ). אולם, במקרה של טובין שאינם תקינים או שמחיר מכירתם המשוער נמוך מהעלות, יחושב השווי לפי "ערך המימוש הנקי" (שווי שוק בניכוי הוצאות מכירה) והדבר יודגש ברשימה תוך ציון בסיס החישוב.

העלות תחושב לפי שיטת "נרייר" - "FIFO" (ניכנס ראשון יוצא ראשון) – "First In First Out", שיטת הממוצע הנע (בכפוף לקיומה של מערכת מידע המותאמת לחישוב ערך זה), או לפי זיהוי ספציפי של מחיר קניית יחידת הסחורה.

רשימות המלאי תסוכמנה בנפרד לפי קבוצות כגון: חומרי גלם, חומרי אריזה, חומרי עזר, תוצרת בעיבוד, מוצרים מוגמרים וכדומה.

הערכות מלאי – מלאי מת

לעיתים מתעוררת מחלוקת עם פקידי השומה לגבי הערכת המלאי העסקי של החברה לקביעת מלאי כמלאי מת או לגבי הפרשה לירידת ערך המלאי. לאור האמור מוצע לקראת סוף השנה לממש מלאי זה במידת האפשר, על ידי חיסול פריטים ומבצעי מכירות.

בכל מקרה של השמדת מלאי מת, מומלץ להזמין מראש את פקיד השומה לטקס ההשמדה של המלאי. לאחר הזמנה כאמור ניתן להשמיד את המלאי אף ללא נוכחות פקיד השומה.

שמירת הרשימות

רשימות המפקד המקוריות מהוות חלק בלתי נפרד ממערכת החשבונות. יש לשמור במשך שבע שנים מתום שנת המס, או שש שנים מיום הגשת הדוח על ההכנסה, כמאוחר שבהם.

פקידי השומה נוהגים, לעיתים, לדרוש את רשימות מפקד המלאי זמן קצר לאחר תאריך המאזן. במקרים כאלה יש להמציא לפקיד השומה, עם קבלת הדרישה, העתק אחד מרשימות המפקד המקוריות מבלי להמתין לחישוב.